

Bruxelles, 27 februarie 2018
Rev1

AVIZ CĂTRE PĂRȚILE INTERESATE

RETRAGEREA REGATULUI UNIT ȘI NORMELE UE PRIVIND PROTECȚIA CONSUMATORILOR ȘI DREPTURILE PASAGERILOR

La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat intenția sa de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Prin urmare, cu excepția cazului în care se stabilește o altă dată printr-un acord de retragere ratificat¹, întreaga legislație primară și secundară a Uniunii va înceta să se aplice Regatului Unit începând cu data de 30 martie 2019, ora 00:00 (CET) (denumită în continuare „data retragerii”)². Regatul Unit va deveni în acel moment o „țară terță”³.

Pregătirea pentru retragere este o chestiune de interes nu numai pentru UE și autoritățile naționale, ci și pentru entitățile din sectorul privat.

Având în vedere gradul considerabil de incertitudine, în special în ceea ce privește conținutul unui eventual acord de retragere, părților interesate în cauză li se amintesc consecințele juridice care vor trebui luate în considerare la momentul în care Regatul Unit va deveni o țară terță.

Sub rezerva eventualelor dispoziții tranzitorii care pot fi incluse într-un eventual acord de retragere, de la data retragerii, normele generale ale UE în domeniul dreptului consumatorilor (cum ar fi Directiva privind practicile comerciale neloiale⁴, Directiva privind drepturile consumatorilor⁵, Directiva privind clauzele contractuale abuzive⁶,

¹ Sunt în curs de desfășurare negocieri cu Regatul Unit în vederea ajungerii la un acord de retragere.

² În plus, în conformitate cu articolul 50 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Consiliul European, de comun acord cu Regatul Unit, poate decide în unanimitate că tratatele încetează să se aplice de la o dată ulterioară.

³ O țară terță este o țară care nu este membră a UE.

⁴ Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”), JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

⁵ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului, JO L 304, 22.11.2011, p. 64.

Directiva privind vânzarea de bunuri de consum și garanțiile⁷, Directiva privind pachetele de servicii de călătorie⁸ - a se vedea secțiunile 1 și 2 de mai jos) și legislația UE privind drepturile pasagerilor (a se vedea secțiunea 3 de mai jos) nu se mai aplică Regatului Unit⁹.

Acest lucru are în special următoarele consecințe:

1. ACHIZIȚIONAREA DE CĂTRE CONSUMATORII DIN UE DE PRODUSE SAU SERVICII DE LA COMERCIANȚI CU SEDIUL ÎN REGATUL UNIT¹⁰

La data retragerii sau ulterior, consumatorii din UE ar putea achiziționa produse sau servicii de la comercianți cu sediul în Regatul Unit.

În conformitate cu legislația UE, atunci când un consumator încheie un contract cu un profesionist dintr-o altă țară care, prin orice mijloace, își direcționează activitățile comerciale către țara de reședință a consumatorului, contractul este, în general, reglementat de legea țării în care consumatorul își are reședința obișnuită. Este posibilă alegerea unei alte legi, însă această alegere nu poate priva consumatorul de protecția oferită de legea reședinței obișnuite, de la care nu se poate deroga printr-un acord în temeiul acelei legi¹¹. Pe această bază, instanțele UE vor continua să aplice normele UE privind protecția consumatorilor, chiar dacă comerciantul se află în Regatul Unit. Acest lucru include, în special, normele stabilite în:

- Directiva privind practicile comerciale neloiale¹²;
- Directiva privind drepturile consumatorilor¹³;

⁶ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, JO L 95, 21.4.1993, p. 29.

⁷ Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe, JO L 171, 7.7.1999, p. 12.

⁸ Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din miercuri, 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, JO L 326, 11.12.2015, p. 1.

⁹ Prezentul aviz nu se referă la normele specifice UE privind comerțul electronic și, în special, la Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic), JO L 178, 17.7.2000, p. 1.

¹⁰ Prezentul aviz nu se referă la alte aspecte practice ale achizițiilor transfrontaliere în țări terțe, cum ar fi normele UE privind taxa pe valoarea adăugată, taxele vamale și restricțiile de import.

¹¹ Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I), JO L 177, 4.7.2008 p. 6. Pentru excepții de la această regulă generală, a se vedea articolul 6 alineatele (2) - (4) din Regulamentul (CE) nr. 593/2008.

¹² Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”), JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

- Directiva privind clauzele contractuale abuzive¹⁴;
- Directiva privind vânzarea de bunuri de consum și garanțiile¹⁵;
- Directiva privind indicarea prețurilor¹⁶ și
- Directiva privind pachetele de servicii de călătorie¹⁷.

Dacă un consumator din UE-27 inițiază o acțiune juridică individuală¹⁸ în fața unei instanțe din UE-27 împotriva unui comerciant cu sediul în Regatul Unit, retragerea nu are implicații cu privire la stabilirea competenței internaționale în cazul în care comerciantul și-a direcționat activitățile către statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat consumatorul¹⁹; în aceste cazuri se aplică normele în materie de competență ale UE care permit consumatorului să dea în judecată comerciantul din statul membru UE-27 în care își are domiciliul consumatorul, indiferent dacă comerciantul are sediul în UE sau într-o țară terță.²⁰ Cu toate acestea, recunoașterea și executarea unei hotărâri a UE în Regatul Unit și *viceversa* vor fi reglementate, începând cu data retragerii, de către normele naționale din UE-27 și din Regatul Unit²¹.

Începând cu data retragerii, legislația UE care asigură posibilitatea soluționării extrajudiciare a litigiilor²² și facilitarea accesului la soluționarea online a litigiilor²³

¹³ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, JO L 304, 22.11.2011, p. 64.

¹⁴ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, JO L 95, 21.4.1993, p. 29.

¹⁵ Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe, JO L 171, 7.7.1999, p. 12.

¹⁶ Directiva 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor, JO L 80, 18.3.1998, p. 27.

¹⁷ Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, JO L 326, 11.12.2015, p. 1.

¹⁸ Cu toate că litigiile transfrontaliere inițiate de consumatori sunt relativ rare, acest aspect este abordat în prezentul document pentru a oferi o imagine de ansamblu completă.

¹⁹ Contractele de consum menționate la articolul 17 alineatul (1) literele (a) - (c) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, JO L 351, 20.12.2012, p. 1.

²⁰ Articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, JO L 351, 20.12.2012, p. 1.

²¹ În ceea ce privește procedurile și procesele în curs la data retragerii, UE încearcă să convină asupra unor soluții pentru unele dintre situațiile care ar putea apărea. Principiile esențiale relevante ale poziției UE în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și comercială au fost publicate la următoarea adresă: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-judicial-cooperation-civil-and-commercial-matters_en.

²² Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum (Directiva privind SAL în materie de consum), JO L 165, 18.6.2013, p. 63.

nu se mai aplică Regatului Unit, iar platforma UE de soluționare online a litigiilor nu mai este disponibilă în legătură cu comercianții care au sediul în Regatul Unit.

În ceea ce privește executarea publică (de exemplu, pentru a realiza încetarea unei activități comerciale), Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului („Regulamentul privind cooperarea în materie de protecție a consumatorului”)²⁴ nu se mai aplică Regatului Unit. Aceasta înseamnă că, începând cu data retragerii, autoritățile din Regatul Unit nu vor fi obligate, în temeiul legislației UE, să coopereze în cazul litigiilor transfrontaliere.

În plus, începând cu data retragerii, legislația UE care acordă anumitor „entități calificate”, desemnate de statele membre ale UE, posibilitatea legală de a introduce acțiuni în încetare într-un alt stat membru, nu se mai aplică Regatului Unit²⁵.

2. PROTECȚIA CĂLĂTORILOR ÎN CAZ DE INSOLVENȚĂ (PACHETE DE SERVICII DE CĂLĂTORIE)

- În conformitate cu legislația UE, organizatorii de pachete de servicii de călătorie cu sediul în UE sunt obligați să furnizeze garanții pentru rambursare și pentru repatrierea călătorului în caz de insolvență a organizatorului²⁶. Organizatorii care nu au sediul în UE și care vând sau oferă pachete de servicii de călătorie consumatorilor din UE sau care, prin orice mijloace, își direcționează astfel de activități către UE trebuie, de asemenea, să ofere o astfel de protecție în caz de insolvență în fiecare stat membru în care își vând serviciile²⁷. Cu toate acestea, în cazul în care un organizator cu sediul într-o țară terță nu oferă pachete de servicii de călătorie către consumatorii din UE și nu își direcționează activitățile de vânzare către UE (vânzări pasive), legislația UE care prevede protecția obligatorie în caz de insolvență nu se aplică. Aceasta înseamnă că, în astfel de cazuri, protecția în caz de insolvență acordată de legislația UE nu se aplică insolvențelor organizatorilor cu sediul în Regatul Unit care au loc începând cu data retragerii.
- Începând cu data retragerii, legislația UE care prevede recunoașterea reciprocă a protecției în caz de insolvență contractată în conformitate cu cerințele țării de origine a unui organizator nu se mai aplică în ceea ce privește protecția în caz de insolvență furnizată în conformitate cu cerințele aplicabile în Regatul Unit²⁸.

²³ Regulamentul (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum (Regulamentul privind SOL în materie de consum), JO L 165, 18.6.2013, p. 1.

²⁴ JO L 364, 9.12.2004, p. 1.

²⁵ Articolul 4 din Directiva 2009/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor, JO L 110, 1.5.2009, p. 30.

²⁶ A se vedea articolul 17 alineatul (1) primul paragraf din Directiva (UE) 2015/2302.

²⁷ A se vedea articolul 17 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva (UE) 2015/2302.

²⁸ Articolul 18 alineatul (1) din Directiva 2015/2302.

Aceasta înseamnă că, de la data retragerii, protecția în caz de insolvență contractată în Regatul Unit nu mai corespunde cerințelor privind protecția în caz de insolvență a organizatorilor de pachete de servicii de călătorie, în conformitate cu articolul 17 din Directiva (UE) 2015/2302.

3. DREPTURILE PASAGERILOR ÎN UE

- Pasagerii care utilizează transportul aerian: Începând cu data retragerii, legislația UE privind drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian²⁹ nu mai este aplicabilă pasagerilor care pleacă de la un aeroport situat în Regatul Unit către un aeroport situat pe teritoriul unui stat membru al UE-27, cu excepția cazului în care operatorul de transport aerian care efectuează zborul este un transportator din Uniune și anume, deține o licență de funcționare acordată de un stat membru al UE-27. Aceasta înseamnă că, în ciuda retragerii Regatului Unit din UE, drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian acordate prin legislația UE continuă să se aplice pasagerilor care pleacă din Regatul Unit spre un aeroport situat pe teritoriul unui stat membru al UE-27 cu un transportator comunitar. Cu toate acestea, drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian acordate prin legislația UE nu se aplică zborurilor care pleacă, începând cu data retragerii, din Regatul Unit către UE-27 cu transportatori necomunitari.

Legislația UE care acordă drepturi specifice persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă care călătoresc pe calea aerului³⁰ nu se mai aplică persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă care utilizează servicii de transport aerian comercial pentru pasageri care, începând cu data retragerii, pleacă de la, tranzitează sau sosesc la un aeroport din Regatul Unit. Cu toate acestea, anumite drepturi, cum ar fi asistența acordată de transportatorii aerieni, continuă să se aplice pasagerilor care pleacă de pe un aeroport din Regatul Unit spre un aeroport situat pe teritoriul UE-27, în cazul în care transportatorul operant este un transportator aerian comunitar³¹.

- Pasagerii care utilizează transportul maritim: Legislația UE privind drepturile pasagerilor care utilizează transportul maritim³² continuă să se aplice pasagerilor la data și după data retragerii, în cazul în care portul de îmbarcare este situat pe teritoriul UE-27³³ sau în Regatul Unit, cu condiția ca portul de debarcare să fie situat pe teritoriul UE-27 și serviciul să fie operat de un operator de transport stabilit pe teritoriul unui stat membru sau care oferă servicii de transport de

²⁹ Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, JO L 46, 17.2.2004, p. 1.

³⁰ Regulamentul (CE) nr. 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă pe durata călătoriei pe calea aerului, JO L 204, 26.7.2006, p. 1.

³¹ Articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2006.

³² Regulamentul (UE) nr. 1177/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind drepturile persoanelor care călătoresc pe mare și pe căi navigabile interioare, JO L 334, 17.12.2010, p. 1.

³³ Articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1177/2010.

pasageri către sau de pe teritoriul unui stat membru („operator de transport din Uniune”)³⁴.

- Pasagerii care călătoresc cu autobuzul și autocarul: Legislația UE privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul³⁵ continuă să se aplice, la data și după data retragerii, pasagerilor care călătoresc cu servicii regulate³⁶ către sau dinspre Regatul Unit, în cazul în care punctul de îmbarcare sau de debarcare a pasagerilor se află pe teritoriul UE-27 și lungimea planificată a traseului este de minim 250 de km sau mai mult³⁷.
- Pasagerii care călătoresc cu trenul: Legislația UE privind drepturile călătorilor din transportul feroviar³⁸ continuă să se aplice, la data și după data retragerii, serviciilor de transport feroviar de călători,³⁹ cu condiția ca întreprinderea feroviară să fi obținut licența în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 de instituire a unui spațiu feroviar unic european⁴⁰.

Site-urile Comisiei privind protecția consumatorilor și drepturile pasagerilor (<https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/>) și (https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_en.htm) oferă informații generale. Aceste pagini vor fi actualizate cu noi informații dacă va fi necesar.

Comisia Europeană
Direcția Generală Justiție și Consumatori
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi

³⁴ Articolul 2 alineatul (1) litera (b) și articolul (3) litera (e) din Regulamentul (UE) nr. 1177/2010. Pentru pasagerii care efectuează croaziere se aplică norme specifice, a se vedea articolul 2 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1177/2010.

³⁵ Regulamentul (UE) nr. 181/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul, JO L 55, 28.2.2011, p. 1.

³⁶ Pentru pasagerii care utilizează servicii ocazionale se aplică norme specifice, a se vedea articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 181/2011.

³⁷ Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 181/2011.

³⁸ Regulamentul (CE) nr. 1371/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar, JO L 315, 3.12.2007, p. 14.

³⁹ Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1371/2007.

⁴⁰ JO L 343, 14.12.2012, p. 32.